

విడుదశాబాల సినీ చరిత్రకు 'సాక్షి'

తూ||గో||జిల్లా రాజమండ్రిలో శ్రీ సాయి కృష్ణ ఎ/సి థియేటర్ ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో నిర్మించబడిన రెండవ థియేటర్ అన్న సంగతి కొంతమందికే తెలుసు. మనకు ఇంకా స్వాతంత్ర్యం రాకవరకు బ్రిటిష్ వారి పరిపాలన ఉన్న రోజుల్లో అనగా 1924లో ఈ థియేటర్ నిర్మించబడింది. అంటే 2002 సం|| నాటికి 77 సం||లు పూర్తిచేసుకుని 78 సం||లో అడుగుపెట్టింది. అప్పుడు ఈ థియేటర్ పేరు శ్రీకృష్ణా పిక్చర్స్ ప్రాజెక్ట్ గా ఉండేది. 1983 నుండి శ్రీ సాయి కృష్ణా ఎ/సి గా మార్పు చేశారు. ఈ థియేటర్కి రాజమండ్రి సిటీలో సెంటర్ థియేటర్ గా మంచి గుర్తింపు ఉంది. ఏదైనా ఒక చిత్రం విడుదలవుతుందంటే, ఆ చిత్రం ప్రదర్శించబడే థియేటర్ని బట్టి కూడా కొంత క్రేజ్ వస్తుంది. అదే విధంగా ఈ థియేటర్లో మంచి చిత్రాలు ప్రదర్శించబడతాయని ప్రేక్షకుల్లో మంచి పేరు ఉంది. క్రితం సంవత్సరం విడుదలైన సెన్సేషనల్ హిట్ చిత్రం 'స్టూడెంట్ నెం. 1' ఈ థియేటర్లో 150 రోజులు దిగ్విజయంగా ప్రదర్శించబడింది. గతంలో 100 రోజులు, ఆ పైన ప్రదర్శించడం, సిల్వర్ జూబ్లీ జరుపుకున్న చిత్రాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. 1924 నుండి 2002 వరకు ఈ థియేటర్లో జరిగిన మార్పులు, తదితర విషయాల గురించి ప్రస్తుతం ఈ థియేటర్ని ఎంతో సమర్థవంతంగా నిర్వహిస్తున్న మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ ఎన్.మూరళి తో 'సంబర్వనో' జరిపిన ఇంటర్వ్యూ.

ఈ థియేటర్ ఎవరు నిర్మించారు? ఎవరిచే ప్రారంభోత్సవం చేయించారు.
మురళి: 1924లో మా తాతగారైన నిడమర్తి భగవన్నారాయణగారు, ఆయన సోదరులు అంటే మా చిన తాతలు కృష్ణమూర్తి, సూరయ్యలు ముగ్గురు అన్నదమ్ములు కలిసి నిర్మించారు. మా ముత్తాత కీ||శే|| నిడమర్తి జలదుర్గ ప్రసాదరాయుడుగారిచే ఈ థియేటర్ ప్రారంభోత్సవం చేయించారు.

మీ థియేటర్ రాష్ట్రంలోనే నిర్మించిన రెండవ థియేటర్ అంటున్నారు. అనలు మొట్టమొదటి థియేటర్ ఎప్పుడు, ఎక్కడ నిర్మించబడిందో చెబుతారా?

మురళి: తమిళనాడు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఈ రెండు రాష్ట్రాలు విడిపోక ముందు ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రంలో నిర్మించిన థియేటర్ ఇది. ఒకరకంగా చెప్పాలంటే ఈ రెండు రాష్ట్రాలకు కలిసి నిర్మించిన రెండో థియేటర్ మాది. రాష్ట్రంలో నిర్మించిన మొట్టమొదటి థియేటర్ విజయవాడలోని 'మారుతి' థియేటర్. ఇప్పటికీ ఆ థియేటర్కి అదే పేరు ఉంది. మా థియేటర్కి రెండు నెలల ముందు ప్రారంభించబడింది. నిర్మాణంలో కొద్ది నెలలో వ్యత్యాసం. కానీ ఒకే సం||లో ఈ రెండు థియేటర్లు ప్రారంభించబడ్డాయి.

మీ థియేటర్లో మొట్టమొదటి చిత్రం ఏది? ఆ తరువాత విషయాల గురించి చెప్పండి?

మురళి: ఈ థియేటర్ ప్రారంభించే సమయానికి మూకీ (మూగ) చిత్రాలు మాత్రమే ఉండేవి. 1924 నుండి 1931 వరకు ఈ మూకీ చిత్రాలే ప్రదర్శించేవారు. ఆ చిత్రాల వివరాలు అంతగా నాకు తెలియవు. ఎందుకంటే అప్పటికే నేను పుట్టలేదు. ఈ విషయాలన్నీ మా నాన్నగారు నిడమర్తి సత్యనారాయణగారి ద్వారా తెలుసుకున్నావే. 1931లో మొట్టమొదటి టాకీ (మాటల) చిత్రం 'ఆలం ఆరా' అనే హిందీ చిత్రాన్ని ప్రదర్శించడం జరిగింది. యావత్ భారత చలనచిత్ర రంగంలో టాకీ యుగానికి నాంది పలికింది ఈ చిత్రమే. అదే సం||లో మన తెలుగువారు నిర్మించిన తొలి టాకీ చిత్రం 'భక్తప్రహ్లాద' మా థియేటర్లో ప్రదర్శించబడింది. 1932లో 'వీరాభిమన్య' (హిందీ) అనే చిత్రాన్ని ప్రతి 12 సం||లకు ఒకసారి వచ్చే గోదావరి పుష్కలాల సమయంలో ప్రదర్శించడం జరిగిందట. ఈ చిత్రం ద్వారానే టాకీ చిత్రాలు అంటే ఏమిటో మంచి ప్రాచుర్యం లభించింది. జనం తండోపతండాలుగా ఎక్కడెక్కడి నుండో ఎడ్లబండ్లపై, కాలినడకన వచ్చి ఈ చిత్రాన్ని చూసేవారట. ఈ మాటల చిత్రాలను చూసి ప్రజలు వింతగా చెప్పుకునేవారట. చుట్టుపక్కల గ్రామాల నుండి ఈ టాకీ చిత్రాలను చూడడానికి వచ్చిన ప్రేక్షకులు, మా థియేటర్లో వారు ఈ చిత్రాన్ని చూసినట్లు నిర్ధారణ కోసం థియేటర్ యాజమాన్యం చేత సంతకాలు చేయించుకుని, వాళ్ళ ఊళ్ళో వారికి చూపించి, మేము తెరమీద మాట్లాడే బయోస్కోప్ చూశాం అని గొప్పగా చెప్పుకునేవారట. రాజమండ్రిలో సంవత్సర కాలం ప్రదర్శించబడిన చిత్రాలలో మొట్టమొదటిది, ఆ తరువాత రెండవది మా థియేటర్లోనే ప్రదర్శించబడ్డాయి. అవి 1948లో 'బాలరాజు' అనే చిత్రం, 1957లో వచ్చిన 'సువర్ణసుందరి' చిత్రం. 'సంపూర్ణ తీర్థయాత్రలు' అనే భక్తిరస చిత్రం ఉదయం ఆటలు 100 రోజులు ప్రదర్శించబడింది. కేవలం ఉదయం ఆటలు 100 రోజులు ప్రదర్శించబడడం నేటికీ టాన్ రికార్డుగానే ఉంది. 'కోడ్రా' అనే హిందీ హార్సర్ చిత్రం మా థియేటర్లో 100 రోజులు ప్రదర్శించబడి, రాజమండ్రి టాన్లో మొట్టమొదటి 100 రోజులు ప్రదర్శించబడిన హిందీ చిత్రంగా సమార్పించింది. సిటీలో మొట్టమొదటి నిర్మించిన థియేటర్ మాది అనడమే కాకుండా, ప్రదర్శించిన చిత్రాల పరంగా స్థాపించిన రికార్డులు మా థియేటర్లోనే నెలకొల్పడం మాకెంతో గర్వకారణంగా ఉంది.

కాలానుగుణంగా సాంకేతిక పరమైన మార్పులు ఎప్పుడెప్పుడు, వివిధంగా చేసుకుంటూ వచ్చారు?

మురళి: 1974 నుండి నేను మేనేజింగ్ పార్టనర్ గా బాధ్యత తీసుకున్నాను. మా థియేటర్ నిర్మించిన 1924 నుండి 1974 వరకు కూడా సినిమా తెల్లని పెయింట్ చేయబడిన గోడ మీద ప్రాజెక్ట్ చేసేవారు. మొట్టమొదటిసారిగా ఆధునికరణలో భాగంగా 1974లో పుష్ బ్యాక్ సిట్ల ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అలాగే స్క్రీన్ కూడా ఏర్పాటు చేశాం. 1978 వరకు సూపర్ సింప్లెక్స్ విత్ ఫోర్ స్టార్ సౌండ్ సిస్టమ్ ప్రాజెక్టర్ ఉండేది. స్పీకర్స్ అల్ట్రా సింగిల్ స్పీకర్స్ ఉండేవి. 1978 తర్వాత 40 వాల్స్ (వెస్టెక్స్) ప్రాజెక్టర్ ఏర్పాటు చేశాం. నేటికీ అదే ప్రాజెక్టర్ రన్ అవుతోంది. 78లో ప్రాజెక్టర్ మార్చినా 1983 వరకు అదే సౌండ్ సిస్టం జె.బి.యల్ స్పీకర్స్ తో డబుల్ హెచ్.ఎస్. డబుల్ ఎల్.ఎస్.గా మార్పు చేశాం. అప్పట్లో స్పెషల్ ఎఫెక్ట్స్ సైడ్ స్పీకర్స్ కూడా ఏర్పాటు చేశాం. అప్పట్లో అది సరికొత్త ప్రయోగం. ఇంజనీర్స్ 60 వాల్ సౌండ్ సిస్టమ్ సరిపోతుందని ప్రిఫర్ చేసినా, ఎఫెక్టివ్ గా ఉంటుందని, ప్రేక్షకుల అభిరుచిని దృష్టిలో పెట్టుకుని 100 వాల్ సౌండ్ సిస్టమ్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఇదే సంవత్సరంలో ఎ/సి థియేటర్ గా మార్పు చేశాం. రాజమండ్రి టాన్లో మొట్టమొదటి ఎ/సి (ఎయిర్ కూల్డ్) థియేటర్ మాదే. 1924లో అప్పటి నిబంధనలకు అనుగుణంగా థియేటర్ నిర్మాణం జరిగింది. థియేటర్ లోపల ఎన్ని మార్పులు చేసుకున్నా ఫరవాలేదు. ఇప్పటి నిబంధనల ప్రకారం అవుట్ సైడ్ ఫ్రెక్టర్ మార్పు చేసే అవకాశం లేదు. డి.టి.ఎస్ సౌండ్ సిస్టమ్ ఏర్పాటు చేయాలనే ఆలోచన ఉన్నా, లోపల థియేటర్ వైశాల్యం తక్కువ. ఏర్పాటు చేస్తే స్క్రీన్ ఇంకా ముందుకు వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఈ కారణాల వల్ల ఆలోచనలో ఉన్నాం. 1999 నుండి మా థియేటర్ సురేష్ మూవీస్ సిలీం డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ (రాజమండ్రి) వారికి లీజ్ కి ఇవ్వడం జరిగింది.

No-1 2/4/02 - ఎల్.శ్రీనివాసరావు, రాజమండ్రి